

Тема: **Plimpton 322**

Наставник: **Ненад Стојановић**

Таблица Plimpton 322 је древна глинена плоча из периода Вавилонског царства, датирана око 1800. године пре Христа. Откривена је почетком 20. века у близини града Ларсе у Месопотамији, а данас се чува у Библиотеци ретких књига и рукописа на Универзитету Колумбија. Плоча је исписана клинастим писмом и садржи низ бројева распоређених у четири колоне и петнаест редова. Сматра се да таблица представља рани облик математичке табеле, везане за питагорејске тројке – групе природних бројева који задовољавају Питагорину теорему. Научници верују да су Вавилонци користили ову таблицу за проучавање тригонометрије, али без коришћења углова и синусних функција као у модерној математици. Таблица сведочи о напредном математичком знању Вавилонца, укључујући њихов систем бројања са основом 60 (секстагесимални систем). Иако је њена тачна сврха и даље предмет расправе, предложено је да се користи за образовне сврхе или за решавање практичних проблема у грађевини и астрономији. Plimpton 322 је инспирисала бројне студије које указују на то да је ово једно од најстаријих познатих дела математичке анализе. Њено постојање оспорава уобичајено веровање да је тригонометрија развијена тек у старој Грчкој. Таблица Plimpton 322 остаје значајан артефакт који осветљава математичке и интелектуалне домете древне Месопотамије.

Литература

М. Божић, Преглед историје и филозофије математике, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2002.

Д. Ј. Стројк, Кратак поглед историје математике, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1991.

D. M. Burton, THE HISTORY OF MATHEMATICS: AN INTRODUCTION, SEVENTH EDITION, The McGraw-Hill Companies, Inc., 1221 Avenue of the Americas, New York, 2011.

Roger L. Cooke, THE HISTORY OF MATHEMATICS, A BRIEF COURSE, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2013.